

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Національного аерокосмічного
університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Олексій ЛИТВИНОВ

2024р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітнього ступеня магістр у 2024 році

зі спеціальності

071 «Облік і оподаткування»

освітня програма «Облік і оподаткування»

Харків 2024

ВСТУП

Вступне випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності

071 Облік і оподаткування

(освітня програма Облік і оподаткування)

відбувається відповідно до «Правил прийому на навчання до Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» у 2024 році» у формі індивідуального письмового фахового іспиту, який приймає екзаменаційна комісія з певної спеціальності (освітньої програми), склад якої затверджується наказом ректора Університету.

До фахового іспиту входять питання за темами:

- Фінансовий облік;
- Звітність підприємств;
- Податкова система;
- Банківська система;
- Управлінській облік.

Перелік питань за темами наведений у програмі.

Критерії оцінювання знань

1. Результат фахового іспиту визначається за шкалою від 100 до 200 балів.
2. Вступні випробування відбуваються у вигляді тестів з відповідних дисциплін в кількості 50 тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється «чотири» бали.
3. Якщо вступник отримав менші ніж 100 балів, то вважається що він не склав іспит і до участі в конкурсі не допускається.

1 Питання за темою «Фінансовий облік»

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку. Бухгалтерський фінансовий облік в інформаційній системі управління економікою підприємства. Користувачі інформації бухгалтерського фінансового обліку Обумовленість організації обліку на підприємстві вимогами користувачів інформації. Фінансовий і управлінський облік: мети, порівняльна характеристика, області використання підготовленої інформації. Основний зміст бухгалтерського (фінансового) обліку, оцінка стану й змін основного й обігового капіталу, власних і позикових джерел фінансування активів підприємства, руху фінансових потоків за звітний період, а також фінансових результатів. Бухгалтерська звітність як завершальна стадія фінансового обліку. Принципи й загальні положення національних стандартів фінансового обліку й звітності. Основи концепції бухгалтерського обліку в ринковій економіці України. Система нормативного регулювання бухгалтерського (фінансового) обліку в Україні П(С)БО й План рахунків бухгалтерського обліку (2000 р.) як методологічні нормативні документи всієї системи бухгалтерського (фінансового) обліку. Облікова політика підприємства, принципи її формування й розкриття.

Тема 2. Облік грошових коштів. Загальні положення про грошову систему, готівку й безготівкових розрахунках. Облік коштів у касі Порядок організації обліку, первинні документи. Синтетичний і аналітичний облік на рахунку «Каса». Облік коштів на розрахункових й інших рахунках у банках. Облік інших коштів. Інвентаризація коштів.

Тема 3. Облік короткострокових фінансових інвестицій. Визначення та оцінка фінансових інвестицій. Облік наявності та руху короткострокових фінансових інвестицій. Еквіваленти грошових коштів. Інші короткострокові (поточні) інвестиції.

Тема 4. Облік дебіторської заборгованості. Довгострокова дебіторська заборгованість, її склад та облік. Облік відстрочених податкових активів. Гудвіл. Його зміст та облік. Облік розрахунків за векселями отриманими за реалізовані товари (роботи, послуги). Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з покупцями та замовниками. Визначення і оцінка дебіторської заборгованості. Облікова документація з відвантаження готової продукції, виконання робіт, надання послуг. Облік розрахунків з різними дебіторами. Розрахунки за виданими авансами. Розрахунки з підзвітними особами. Розрахунки за претензіями. Розрахунки з відшкодування заподіяних збитків. Розрахунки з іншими дебіторами. Первинні документи з обліку розрахунків з іншими дебіторами. Первинні документи з обліку розрахунків з іншими дебіторами. Аналітичний і синтетичний облік з різними дебіторами. Облік витрат майбутніх періодів.

Тема 5. Облік основних засобів. Основні засоби, їх характеристика, класифікація й оцінка відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби». Документування й аналітичний облік основних засобів. Формування первісної вартості об'єктів основних засобів залежно від джерел надходження. Поняття капітальних вкладень, відбиття операцій по споруджуванню й придбанню об'єктів основних засобів на рахунку 15 «Капітальні інвестиції». Синтетичний облік надходження основних засобів. Облік зносу (амортизації) основних засобів. Методи амортизації основних засобів. Облік витрат на відновлення (ремонт) і модернізацію основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Особливості ліквідації основних засобів.

Інвентаризація основних засобів і відбиття в обліку її результатів. Переоцінка основних засобів і відбиття її результатів в обліку. Оренда основних засобів. Форми оренди. Облік оренди основних засобів в орендодавця й орендаря згідно П(С)БО 14 «Оренда». Облік лізингових операцій. Особливості обліку малоцінних необоротних матеріальних активів.

Тема 6. Облік запасів. Виробничі запаси, їх склад, принципи оцінки по П(С)БО 9 «Запаси». Матеріали, їх класифікація й види оцінок. Облік надходження матеріалів. Формування первісної вартості матеріалів, що надходять на склад. Особливості оцінки й обліку невідфактурованих поставок і матеріалів у дорозі. Облік розрахунків з постачальниками. Облік відпуску матеріалів зі складів. Методи оцінки розходу матеріалів. Облік матеріалів на складах і в бухгалтерії. Методи аналітичного обліку матеріалів. Синтетичний облік руху матеріалів. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів. Інвентаризація матеріально-виробничих запасів, облік результатів інвентаризації. Переоцінка виробничих запасів.

Тема 7. Облік власного капіталу. Облік статутного капіталу. Облік реінвестиції дивідендів. Облік пайового капіталу. Облік капіталу в дооцінках. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку). Облік вилученого капіталу. Облік цільового фінансування та цільових надходжень.

Тема 8. Облік довгострокових зобов'язань. Суть, види та значення довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових фінансових і податкових зобов'язань. Облік довгострокових векселів. Облік довгострокових зобов'язань за кредитами банків. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями. Облік довгострокових зобов'язань з оренди. Облік інших довгострокових зобов'язань.

Тема 9. Облік поточних зобов'язань. Суть та види поточних зобов'язань підприємства. Облік короткострокових векселів виданих. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Облік поточних зобов'язань за короткостроковими кредитами банків. Облік поточних зобов'язань по виплаті дивідендів власниками акцій. Облік інших поточних зобов'язань.

Тема 10. Облік доходів і витрат. Визнання, класифікація та загальні принципи обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат операційної діяльності. Облік доходів і витрат інвестиційної діяльності. Облік доходів і витрат фінансової діяльності. Облік доходів і витрат іншої діяльності.

Тема 11. Облік фінансових результатів діяльності підприємства. Формування в обліку фінансових результатів від операційної діяльності. Формування в обліку фінансових результатів від інвестиційної діяльності. Формування в обліку результатів фінансових операцій. Формування в обліку фінансових результатів від надзвичайних подій. Облік використання прибутку та списання збитків.

Тема 12. Методика складання фінансової звітності підприємства. Класифікація звітності та вимоги щодо її підготовки. Методика складання балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал. Призначення і склад приміток до фінансової звітності.

Література

1. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 360 с.

2. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь[та ін.]. 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

3. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність / Н.М. Ткаченко: Підручник. – К.: Алетра, 2016. – 1080 с.

4. Шара Є. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік : навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2018. 424 с.

5. Теловата М.Т., Петраковська О.В. Фінасовий облік - 1 (у схемах і таблицях) Частина - 1: навч. посіб.; за заг. ред. М.Т. Теловатої - К.: Інтердрук, 2019. 217 с. Фінасовий облік - 1 (у схемах і таблицях) Частина - 1: навч. посіб./ [М.Т. Теловата, О.В. Петраковська]; за заг. ред. М.Т. Теловатої Київ: Інтердрук, 2019. 217 с.

2 Питання за темою «Звітність підприємств»

Тема 1. Сутність, значення та загальні вимоги до звітності. Мета, склад і елементи фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності і їх інформаційні потреби. Звітний період. Тривалість звітного періоду. Якісні характеристики фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Складання проміжної звітності (місячної, квартальної). Призначення основних форм фінансової звітності. Структура форм звітності (розділи і статті). Підготовка облікових даних для.

Тема 2. Баланс підприємства. Визначення Балансу підприємства. Призначення Балансу і його структура. Зміст і форма Балансу. Визначення і розкриття статей Балансу. Характеристика розділів і статей Балансу. Актив Балансу. Визначення, оцінка і класифікація активів Балансу. Необоротні активи. Оборотні активи. Витрати майбутніх періодів. Пасив Балансу. Визначення, оцінка і класифікація пасивів Балансу. Власний капітал. Забезпечення наступних витрат і платежів. Довгострокові зобов'язання. Поточні зобов'язання. Доходи майбутніх періодів. Розкриття окремих статей Балансу в примітках до звітності. Підготовка облікових даних для складання Балансу. Методика і техніка складання Балансу.

Тема 3. Звіт про фінансові результати. Загальна характеристика Звіту про фінансові результати. Структура і зміст статей Звіту про фінансові результати. Визначення, оцінка і класифікація доходів і витрат у Звіті про фінансові результати підприємства. Джерела даних для складання Звіту про фінансові результати. Визначення прибутку (збитку) за звітний період. Фінансові результати: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) залежно від виду діяльності; податку на додану вартість; акцизний збір та інші вирахування з доходу. Визначання собівартості продукції (товарів, робіт, послуг).

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів. Призначення і структура Звіту про рух грошових коштів. Послідовність складання Звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту: Баланс підприємства; Звіт про фінансові результати; Головна книга (оборотний баланс); аналітичні дані окремих рахунків бухгалтерського обліку. Рух грошових коштів у результаті операційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності. Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності. Розкриття інформації про рух грошових коштів в примітках до фінансової звітності. Визначення зміни величин грошових коштів за звітний період.

Тема 5. Звіт про власний капітал. Визначення, визнання, оцінка і функції власного капіталу. Складові власного капіталу: статутний капітал, пайовий капітал, додатковий вкладений капітал, інший додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений капітал, вилучений капітал. Зміст статей Звіту про власний капітал. Особливості формування звітних даних про зміни статутного капіталу, додатково вкладеного капіталу, резервного капіталу. Порядок складання Звіту про власний капітал. Розкриття інформації в примітках до Звіту про власний капітал.

Тема 6. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Загальні положення. Дата Балансу. Облікова оцінка. Події після дати балансу. Виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Корекція сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, коли такі помилки впливають на нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Зміни у обліковій політиці. Корекція сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року. Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів. Зміст та сума помилки. Статті фінансової звітності попередніх періодів. Повторне оприлюднення виправлених фінансових звітів.

Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність». Загальні положення. Материнське (холдингове) підприємство. Дочірні підприємства. Внутрішні групові операції. Внутрішнє групове сальдо. Нереалізовані прибутки та збитки від внутрішньогрупових операцій. Порядок складання консолідованої фінансової звітності. Загальні вимоги до складання консолідованої фінансової звітності. Розкриття інформації про складання консолідованої фінансової звітності. Консолідований Баланс. Консолідований Звіт про фінансові результати. Консолідований Звіт про рух грошових коштів. Консолідований Звіт про власний капітал. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств». Загальні положення. Облік придбання. Облік злиття підприємств. Розкриття інформації про об'єднання підприємств. Особливості складання зведеної звітності міністерств і відомств.

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва. Призначення та структура фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Порівняння структури і об'єму Балансу суб'єкта малого підприємництва з Балансом звичайного підприємства. Баланс суб'єкта малого підприємництва, форма №1-М, його структура і статті. Порядок складання Балансу форми №1-М СМП. Порівняння структури і обсягу Звіту про фінансові результати суб'єкта малого підприємництва і Звіту про фінансові результати звичайного підприємства. Звіт про фінансові результати, форма №2-М суб'єкта малого підприємництва. Порядок складання Звіту про фінансові результати СМП. Елементи операційних витрат. Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) суб'єкта малого підприємництва.

Тема 9. Складання податкової звітності суб'єктів господарювання. Склад податкової звітності. Періодичність подання податкової звітності. Структура та зміст Декларації з податку на прибуток підприємства. Порядок складання Декларації з податку на прибуток підприємства та джерела її інформації. Структура та зміст податкової Декларації з податку на додану вартість. Порядок складання податкової Декларації з податку на додану вартість. Податкові зобов'язання. Податковий кредит.

Розрахунки з бюджетом за звітній період. Джерела інформації податкової Декларації з податку на додану вартість. Особливості побудови і подання Податкової декларації з ПДВ за спрощеною формою. Правила складання і подання Довідки про суми виплачених доходів і утриманих з них податків фізичних осіб за формою №1ДФ. Інші форми податкової звітності. Особливості податкової звітності підприємств, які сплачують єдиний податок.

Тема 10. Складання статистичної та спеціальної звітності. Склад статистичної звітності. Періодичність подання статистичної звітності. Статистична звітність щодо продукції, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо праці, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо фінансів підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Статистична звітність щодо зовнішньоторговельної діяльності підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Звітність про відрахування на соціальні потреби: Розрахунок суми єдиного соціального внеску. Порядок складання та заповнення звітності.

Література

1. Коцупатрий М. М. Облік і звітність в оподаткуванні у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» / М. М. Коцупатрий, С. І. Ковач, К. В. Безверхий. – К.: КНЕУ, 2015. – 196 с.
2. Лень В.С. Звітність підприємств / В.С. Лень. Підручник затверджено МОН України. – К.: ЦУЛ, 2016. – 612 с.
3. Петришин Л. П. Звітність підприємства / Л.П.Петришин, Т.В. Сиротюк. Навч.посібник. – Вид-во «Новий світ – 2000», 2018. – 440 с.
4. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність / Н.М. Ткаченко: Підручник. – К.: Алетра, 2016. – 1080 с.
5. Костюченко В.М.: Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України / В.М. Костюченко. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2017. – 528 с.

3 Питання за темою «Податкова система»

Тема 1. Сутність та види податків. Сутність податків. Історичні аспекти виникнення й розвитку податків. Поняття податку і збору (обов'язкового платежу). Функції податків: фіскальна, регулююча. Елементи податку: основні, додаткові, факультативні. Податкова ставка. Класифікація податкових ставок. Введення та скасування податків і зборів. Права органів місцевого самоврядування щодо встановлення порядку сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), ставок оподаткування та податкових пільг. Податкове зобов'язання. Механізм узгодження податкового зобов'язання. Класифікація податків. Розподіл податків за економічним змістом.

Тема 2. Організація податкової системи. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави. Наукові основи побудови податкової системи. Податки в системі державних доходів. Принципи побудови та організації системи оподаткування. Податки як елемент перерозподілу валового національного продукту. Критерії оптимального оподаткування.

Тема 3. Фіскальна служба України. Еволюція контролюючих органів у сфері оподаткування. Генезис контролюючих органів у сфері оподаткування. Порівняльна характеристика контролюючих органів у сфері оподаткування протягом 1991 – 2015 років. Структура Державної фіскальної служби України. Організаційна структура Державної фіскальної служби України. Функції та завдання органів Державної фіскальної служби України. Функції середнього та базового рівня Державної фіскальної служби. Права, обов'язки та відповідальність органів Державної фіскальної служби України. Права органів Державної фіскальної служби. Обов'язки та відповідальність посадових осіб податкових органів. Податкова міліція: склад, функції, завдання, повноваження, права. Взаємодія органів податкової міліції з органами Державної фіскальної служби.

Тема 4. Облік податків і надходження податків до бюджету. Поняття та основні характеристики адміністрування податків, податкового контролю, податкового регулювання, державного податкового планування. Корпоративний податковий менеджмент. Структура та основні складові корпоративного податкового менеджменту. Поняття та основні характеристики податкового обліку, корпоративного податкового планування, бюджетування податків.

Тема 5. Податок на додану вартість. Платники податку на додану вартість та порядок їх реєстрації. Сутність податку на додану вартість і його роль у формуванні доходної частини бюджету. Платники податку на додану вартість. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість. Об'єкт та база оподаткування. Операції, що не є об'єктом оподаткування та звільнені від оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування за різними операціями. Ставки податку на додану вартість. Види операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою та ставкою 7 відсотків. Податкові зобов'язання і податковий кредит з ПДВ. Податковий облік із ПДВ. Податкові зобов'язання і податковий кредит. Умови, що визначають право платника на податковий кредит. Податкова накладна. Визначення дат виникнення податкових зобов'язань і права на податковий кредит. Бюджетне відшкодування ПДВ. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету. Критерії автоматичного відшкодування ПДВ. Строки подання податкової декларації та розрахунків із бюджетом. Податкові періоди. Строки подання податкової декларації та розрахунків з бюджетом. Система пільг із податку на додану вартість.

Тема 6. Акцизний податок. Платники та об'єкт оподаткування. Економічна сутність акцизного податку. Законодавча і нормативна база оподаткування. Особливості застосування акцизного податку в Україні. Платники. Об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Ставки та порядок визначення сум акцизного податку. Ставки акцизного податку. Порядок визначення сум акцизного податку. Мінімальне податкове акцизне зобов'язання. Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів. Акцизний податок в операціях із переробки давальницької сировини. Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Застосування марок акцизного податку. Строки сплати податку та подання звітності. Строки та порядок сплати. Строки подання звітності. Механізм застосування пільг для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.

Тема 7. Мито. Об'єкти оподаткування митом. Мито як джерело доходів бюджету і як засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика. Об'єкти оподаткування. Поняття митної вартості товарів та методи її визначення. Митна вартість товарів. Принципи та методи визначення митної вартості товарів. Види та ставки мита. Експортне та імпорتنе мито. Антидемпінгове, компенсаційне й спеціальне мито. Платники мита. Види ставок мита та їх застосування. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Пільги. Вантажна митна декларація.

Тема 8. Податок на прибуток підприємств. Платники податку на прибуток підприємств. Особливості оподаткування прибутку підприємств. Платники податку на прибуток підприємств. Об'єкт оподаткування. Доходи звітного періоду. Ставки податку. Об'єкт оподаткування. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів. Поняття "основні засоби" та "амортизація". Амортизація основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації. Порядок розрахунку оподатковуваного прибутку. Строки сплати податку та подання звітності. Порядок розрахунку оподатковуваного прибутку. Пільги щодо податку на прибуток підприємств. Строки сплати податку та подання звітності.

Тема 9. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. Принципи запровадження оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. Платники податку. Об'єкти оподаткування. Розрахунок і сплата податків сільськогосподарськими товаровиробниками.

Тема 10. Податок на доходи фізичних осіб. Платники та об'єкт оподаткування податком з доходів фізичних осіб. Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування. Податкова знижка. Поняття "податкова знижка". Витрати, які включаються до податкової знижки. Обмеження щодо застосування податкової знижки. Податкова соціальна пільга. Поняття "податкова соціальна пільга". Категорії податкової соціальної пільги. Обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги. Декларування доходів. Податкова документація для фізичних осіб-громадян, фізичних осіб підприємців та податкових агентів. Умови складання та терміни подання податкової звітності. Ставки податку, порядок розрахунку і перерахування до бюджету. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету. Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів. Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності.

Тема 11. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Генезис спрощеної системи оподаткування в Україні. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Законодавча і нормативна бази оподаткування. Визначення суб'єктів малого підприємництва. Порядок переходу суб'єктів малого підприємництва на спрощену систему оподаткування. Порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності. Групи платників єдиного податку: критерії та обмеження. Об'єкт, база та ставки оподаткування. Ставки єдиного податку для юридичних осіб. Об'єкт і база оподаткування. Ставки єдиного податку для різних груп платників. Перелік податків і зборів, за рахунок яких сплачується єдиний податок. Податкова звітність. Податкова документація платників єдиного податку. Порядок

складання та подання податкової звітності. Строки сплати єдиного податку до бюджету.

Тема 12. Плата за ресурси та послуги. Структура рентної плати. Види платежів, що входять до складу рентної плати. Об'єкти, база оподаткування та ставки. Порядок визначення об'єктів та бази оподаткування податків, що входять до складу рентної плати. Ставки рентної плати. Податкова звітність із рентної плати Порядок складання та терміни подання податкової звітності з рентної плати. Порядок сплати рентної плати.

Тема 13. Інші податки. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку та пільги. Порядок складання та подання податкової звітності. Порядок сплати податку. Плата за землю Форми плати за землю. Суб'єкти плати за землю. Об'єкт оподаткування. Ставки плати за землю. Поняття вартісної оцінки землі. Податкова звітність. Порядок розрахунку і терміни сплати. Транспортний податок Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку та пільги. Порядок складання та подання податкової звітності. Порядок сплати податку. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку та пільги. Порядок складання та подання податкової звітності. Порядок сплати податку. Туристичний збір. Платники податку. Об'єкт та база оподаткування. Ставки податку та пільги. Порядок складання та подання податкової звітності. Порядок сплати податку.

Тема 14. Ухилення від податків і перекладання податків. Види податкових правопорушень. Види податкових правопорушень. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства. Специфіка відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом. Офшорні зони. Специфіка відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом. Перелік офшорних зон. Порядок оподаткування в офшорних зонах. Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження. Кримінальна відповідальність за податкові правопорушення. Основні концепції перекладення податків: Процес та модель складного перекладення податків Просте та складне перекладання. Створення умов для запобігання перекладанню податків. Еластичність податкової системи. Співвідношення прямого та непрямого оподаткування у державах з розвиненою та слабозрозуміною економікою. Розмежування суб'єктів оподаткування та носіїв податку. Ціноутворення і механізм перекладання непрямих податків. Особливості та умови перекладання податку на прибуток та інших прямих податків.

Тема 15. Податкова політика в системі державного регулювання економіки. Податкова політика та її характеристики. Поняття податкової політики. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки. Мета, принципи та ієрархія завдань податкової політики. Фактори, які визначають напрямки та характер податкової політики. Особливості податкової політики України в період формування ринкових відносин. Елементи та принципи податкової політики. Елементи й основні принципи податкової політики. Критерії ефективності податкової політики.

Тема 16. Неподаткові платежі в бюджет. Склад неподаткових доходів до бюджету. Неподаткові доходи. Обов'язковість сплати неподаткових доходів.

Неподаткові надходження. Структура неподаткових платежів. Доходи від власності та підприємницької діяльності. Доходи від некомерційної діяльності.

Література

1. Податковий кодекс України із змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. Крисоватий А. І. Сидорович О. Ю., Дмитрів В. І. Наукові основи фіскальної теорії: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 246 с.
3. Оподаткування в Україні: навчальний посібник / За ред.. Н.І. Редіної. К.: Центр учбової літератури, 2019. 544 с
4. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. –Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
5. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

4 Питання за темою "Банківська система"

Тема 1. Формування банківської системи і ринку банківських послуг в Україні. Сутність та структура банківської системи. Етапи розвитку банківської системи України. Центральний банк и грошово-кредитна політика. Поняття та види комерційних банків. Принципи діяльності та правові засади комерційного банку. Види банківських операцій.

Тема 2. Створення і організація діяльності банків. Порядок реєстрації комерційного банку. Ліцензування банківської діяльності. Документи, які подаються до територіального управління НБУ для його державної реєстрації. Відокремлені структурні підрозділи банку. Порядок реєстрації представництв іноземного банку. Форми і порядок реорганізації банківських установ. Організаційна структура банку. Стратегія комерційного банку та складові успіху його діяльності

Тема 3. Операції комерційних банків з формування ресурсної бази. Ресурси комерційного банку, їх склад та структура. Власний капітал банку, його структура, джерела формування. Функції основного, додаткового та субординованого банківського капіталу. Міжнародні стандарти власного капіталу комерційних банків (Базельська угода). Аналіз достатності капіталу банку. Методи управління банківським капіталом в Україні та в міжнародній практиці. Сутність та склад пасивних операцій банку. Залучені та запозичені кошти банку. Економічний зміст депозитних операцій, їх класифікація та загальна характеристика. Особливості укладання депозитного договору та встановлення депозитної процентної ставки. Система страхування (гарантування) вкладів населення в банках. Довіреність на розпорядження вкладами. Порядок видачі вкладу після смерті вкладника. Порядок розпорядження рахунками неповнолітніх та інших клієнтів, визнаних недієздатними. Економічний зміст операцій з недепозитного запозичення коштів, їх загальна характеристика. Роль міжбанківського кредитування, функції та структура ринку міжбанківських кредитів. Особливості одержання централізованих кредитів від НБУ. Операції, пов'язані з отриманням (наданням) кредитів від інших банків. Випуск незабезпечених боргових зобов'язань банку як засіб запозичення ресурсів. Поняття субординованого боргу.

Тема 4. Основи організації банківського кредитування. Сутність, принципи та функції кредиту, його роль в економіці. Форми та види банківського кредиту. Організація кредитної діяльності банку. Особливості укладення кредитних договорів. Поняття кредитного портфеля банку та його якісна характеристика. Організація банківського кредитування. Поняття і складові кредитної політики банку. Методи надання та способи погашення кредиту. Етапи процесу банківського кредитування. Плата за кредит та фактори, що на неї впливають. Методи ціноутворення на банківські позики. Кредитний ризик та методи управління ним. Методи розрахунку величини кредитного ризику. Система оцінки кредитоспроможності позичальника банку. Форми забезпечення повернення банківських кредитів, їх поняття та загальна характеристика. Застава як вид забезпечення. Порука та гарантія. Страхування. Особливості нарахування неустойки, пені та штрафів. Особливості формування резервів на покриття можливих втрат за кредитними операціями банку. Методи управління проблемними кредитами.

Тема 5. Операції банків з цінними паперами. Поняття інвестиційних операцій банків. Характеристика цінних паперів та видів банківської діяльності на фондовому ринку. Класифікація та види банківських операцій з цінними паперами. Операції з цінними паперами, що підлягають ліцензуванню. Емісійні операції банків. Поняття емісії цінних паперів та емісійної діяльності банків. Розміщення акцій та їх обіг. Операції банків з облігаціями власної емісії. Депозитні (ощадні) сертифікати банків як інструмент емісійних операцій. Інвестиційні операції банків з цінними паперами. Економічна характеристика інвестиційних портфелів цінних паперів. Загальні принципи оцінки цінних паперів у портфелях банку. Посередницькі (комісійні, клієнтські) операції банків з цінними паперами, їх загальна характеристика. Депозитарні операції комерційних банків. Заставні операції банків з цінними паперами. Механізм проведення брокерських операцій. Операції у ролі інфраструктурних (професійних) учасників ринку цінних паперів. Ризики, пов'язані з діяльністю банків на ринку цінних паперів та засоби захисту від них. Регулятивні вимоги до операцій банків з цінними паперами.

Тема 6. Валютні операції комерційних банків. Економічний зміст валютного курсу. Режими та методики курсоутворення. Конвертованість валюти і її види. Класифікатор іноземних валют НБУ. Пряма (європейська) та непряма (американська) система котирування валюти. Крос-курси валют та способи їх обчислення. Характеристика конверсійних (обмінних) валютних операцій. Характеристика депозитно-кредитних валютних операцій та ціноутворення за ними: зміст та призначення ставок LIBID і LIBOR, KIBID і KIBOR. Відкрита валютна позиція банку, порядок її обчислення та регулювання. Неторговельні операції комерційних банків в іноземній валюті. Операції з міжнародних торговельних розрахунків. Операції з торгівлі іноземною валютою Операції із залучення та розміщення валютних коштів.

Тема 7. Операції комерційних банків з організації розрахунків і обслуговування платіжного обороту. Загальні основи організації безготівкових розрахунків і структура безготівкового грошового обігу. Відкриття і ведення банківських рахунків. Форми та способи безготівкових розрахунків, сфера використання і порядок проведення розрахункових операцій. Особливості оформлення розрахункових документів та порядок їх приймання і виконання банками: розрахунки із застосуванням платіжних доручень та платіжних вимог-

доручень; порядок здійснення розрахунків чеками та акредитивами; примусове та договірне стягнення (списання) коштів. Кореспондентські відносини та міжбанківські розрахунки. Структурна побудова та принципи функціонування системи електронних платежів (СЕП). Схема документообороту в СЕП. Класифікація електронних розрахунково-платіжних документів, що використовуються в СЕП.

Розрахунки з використанням банківських платіжних карток. Характеристика касових операцій банків та забезпечення їх касової діяльності.

Тема 8. Нетрадиційні банківські операції та послуги. Види нетрадиційних банківських операцій та послуг: загальна характеристика. Економічні основи банківського лізингу та його форми. Лізингові операції та перспективи їх розвитку в Україні. Банківські гарантії та поручительства, як форми банківських послуг. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. Трастові послуги. Учасники факторингових операцій та зміст договірних відносин між ними. Визначення плати за факторингове обслуговування. Характерні ознаки форфейтингу. Зміст і послідовність здійснення форфейтингової операції, визначення плати за неї.

Тема 9. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та способи її забезпечення. Економічні нормативи регулювання діяльності банків та нагляд за їх дотриманням. Ліквідність та платоспроможність банку. Оцінка ресурсної бази банку з позицій ліквідності та забезпеченості потреб банку в ліквідних засобах. Основні підходи щодо управління банківськими ризиками. Поняття та мета процесу управління банківськими ризиками. Етапи процесу управління банківськими ризиками. Організаційна структура ризик менеджменту банку. Порядок формування і використання резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій. Резервний фонд комерційного банку. Резерв для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банку. Порядок формування і використання резервів для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості і від операцій з цінними паперами. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності. Прибутковість банку: поняття та оцінка. Засоби підвищення продуктивності діяльності банку.

Література

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

2. Банківська система /навч. посіб./ (Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с

3. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції : навч. посіб. / О. І. Береславська. - Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. - 368 с. - (Серія «На допомогу студенту», т. 38).

4. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика: Навч. посібник. - Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. - 364 с.

5. Банківська система : підручник / О.М. Тридід, Б.В. Самородов, І.М. Вядрова та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. – 536 с.

5 Питання за темою «Управлінській облік»

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку. Роль управлінського обліку в системі менеджменту. Еволюція управлінського обліку та його сучасні концепції. Організація управлінського обліку. Професійні організації та етичні норми фахівців з управлінського обліку. Управлінський облік в системі рахунків. Роль і значення управлінського обліку в системі управління. Відмінності та взаємозв'язок між управлінським та фінансовим обліком. Види облікової інформації.

Тема 2. Склад витрат виробництва. Сутність, зміст і види витрат виробництва. Поняття витрат згідно із П(С)БО 16. Склад витрат діяльності відповідно до діючих регламентів. Собівартість виробленої і реалізованої продукції. Особливості складу витрат в різних галузях економіки. Види собівартості. Специфічні витрати.

Тема 3. Класифікація і поведінка витрат. Мета і напрями класифікації витрат. Моделі поведінки витрат. Визначення функції витрат. Об'єкти витрат. Класифікація витрат залежно від мети і задач управлінського обліку. Класифікація витрат для оцінки запасів і визначення фінансового результату. Класифікація витрат на виробництво для оцінки запасів і визначення фінансового результату. Класифікація витрат для здійснення процесу контролю і регулювання.

Тема 4. Методи обліку і калькулювання витрат. Облік витрат і фактори, що впливають на його побудову. Мета та завдання обліку витрат і калькулювання собівартості. Процес визначення витрат і калькулювання собівартості окремих об'єктів. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання. Методи обліку витрат: позамовний, попроцесний. Напрями удосконалення калькулювання.

Тема 5. Облік і калькулювання за повними витратами. Суть системи обліку і калькуляції за повними витратами. Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за повними витратами. Облік витрат та калькулювання собівартості: види калькуляцій; об'єкти калькуляції та калькуляційні одиниці; способи калькулювання. Суть системи обліку і калькуляції за повними витратами. Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за повними витратами.

Тема 6. Облік і калькулювання за змінними витратами. Сутність системи обліку і калькуляції за змінними витратами. Калькулювання собівартості продукції за змінними витратами, маржинальний дохід, прибуток (збиток) від операційної діяльності. Переваги і недоліки системи обліку та калькуляції за змінними витратами.

Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами. Сутність системи обліку і калькуляції за нормативними витратами. Калькуляція собівартості продукції за нормативними витратами. Переваги і недоліки системи обліку та калькуляції за нормативними витратами.

Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Аналіз чутливості прибутку. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» за умов асортименту. Припущення, покладені в основу аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток».

Тема 9. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішення і релевантність облікової інформації. Аналіз варіантів альтернативних рішень. Оптимальне використання ресурсів за умов обмежень. Рішення стосовно запасів. Рішення стосовно ціноутворення. Модель прийняття рішення за умов невизначеності.

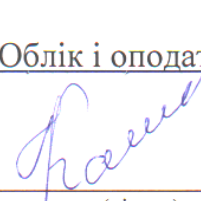
Тема 10. Бюджетування і контроль. Сутність бюджетування та його організація. Складання та взаємоузгодження бюджетів. Види бюджетів і порядок їх складання. Бюджетування як спосіб контролю діяльності центрів виникнення витрат і центрів відповідальності. Контроль виконання бюджетів і аналіз відхилень.

Тема 11. Облік і контроль за центрами відповідальності. Концепція центрів та обліку відповідальності. Оцінка діяльності центрів витрат. Оцінка діяльності центрів доходу. Оцінка діяльності центрів прибутку. Організація обліку відповідальності за методом «тариф-година-машина».

Література

1. Патрин Г.О. Управлінський облік: підручник. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2017. 340с.
2. Лень В. С. Управлінський облік: підручник. 2-е вид., випр. Київ: Каравела, 2017. 260 с.
3. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник / С. Ф. Голов. 6-те вид. К.:Лібра, 2018. 524 с.
4. Гуцаленко Л. Управлінський облік: навчальний посібник. К.ЦНЛ. 2020. 370с
5. Задорожний, З.-М. В. Управлінський облік : приклади, задачі, тести [Текст] : навч. посіб. / З.-М. В. Задорожний, І. Я. Омецінська, Л. Т. Богуцька. - 2-ге доповн. і переробл. - Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 211 с. Управлінський облік: [навчальний посібник] / Фоміна О.В., Мошковська О.А., Августова О.О.- Київ: КНТЕУ, 2021. 228с

Гарант освітньої програми ««Облік і оподаткування»»

(підпис)

Тетяна КАЛІНЕСКУ
(ім'я та прізвище)

Програму розглянуто та затверджено на випусковій кафедрі менеджмент та бізнес-адміністрування (№602)

Протокол № 8 від 18.03.2024 р.

В. о. зав. каф. 602

_____ Валентина ГАТИЛО

Програму узгоджено комісією НМК 3

Протокол №7 від 22.03.2024 р.

Голова НМК 3, д.е.н., професор

_____ Ганна ЛІХОНОСОВА